

سفارت جمهوری اسلامی ایران

کینشازا

باسمه تعالی

معرفی ظرفیتهای بندر ماتادی جمهوری دموکراتیک کنگو و برنامه های توسعه ای آن

خلاصه مدیریتی :

بندر ماتادی یکی از قدیمی ترین و استراتژیک ترین بنادر جمهوری دموکراتیک کنگو است که از سال گذشته و به دنبال توافق نامه همکاری بین شرکت ماتادی کریدور ترمینال کانتینرها (MCTC) و دفتر ملی حمل و نقل (ONATRA) در حال توسعه است. این پروژه 300 میلیون دلاری با هدف مدرن سازی بندر و تبدیل آن به یک هاب رقابتی لجستیکی در مدت 25 سال برنامه ریزی شده است. ایجاد 3500 شغل مستقیم و کاهش هزینه های واردات بین 20 تا 30 درصد از جمله اثرات مثبت توسعه این بندر برآورد شده است. با عملیاتی شدن کامل بندر، این پروژه می تواند رشد 5 تا 7 درصدی را در بخش لجستیک و بندری جمهوری دموکراتیک کنگو به همراه داشته باشد و با بنادر منطقه ای مانند پوانت-نوآر (در کنگو برازاویل) رقابت کند. به این ترتیب، ماتادی در صدد است به عنوان یک بازیگر کلیدی در توسعه اقتصادی و ادغام تجاری آفریقا، موقعیت خود را بیش از پیش تثبیت کند. با این حال، چالش هایی مانند تنش های اداری و محدودیت های مالی باعث تأخیر در کارها گردیده است. علی رغم این موانع، چشم اندازها همچنان امیدوار کننده هستند.

لازم به ذکر است که هم اکنون مسیرهای کشتیرانی از کشورهای مختلف از جمله از بنادر امارات متحده عربی به این بندر در جریان است.

تاریخچه بندر ماتادی

بندر ماتادی، واقع در استان کنگو-مرکزی جمهوری دموکراتیک کنگو، یکی از قدیمی ترین و استراتژیک ترین بنادر کشور است. ساخت این بندر به دوران استعمار، در دهه ۱۹۲۰، بازمی گردد و با هدف تبدیل شدن به دروازه اصلی دریایی کنگو طراحی شد. این بندر که از طریق خط آهن و جاده به کینشاسا متصل است، به طور تاریخی به عنوان مرکز تجارت بین المللی و ترانزیت کالا به مناطق داخلی این کشور خدمت کرده است.

اهمیت ملی

بندر ماتادی یک ستون اساسی برای اقتصاد کنگو محسوب می شود:

- **تجارت داخلی:** این بندر واردات کالاهای ضروری مانند مواد غذایی، ماشین آلات، تجهیزات صنعتی و محصولات نفتی را تسهیل می کند و در عین حال مواد خامی چون مس، کبالت و چوب را صادر می نماید.

- **ایجاد اشتغال:** هزاران نفر به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در این بندر مشغول به کار هستند و آن را به یک منبع مهم اشتغال تبدیل کرده‌اند.
- **مشارکت در بودجه ملی:** مالیات‌های بندری و حقوق گمرکی جمع‌آوری شده بخش قابل توجهی از درآمدهای عمومی را تشکیل می‌دهند. این بندر همچنین به فعالیت‌های اقتصادی جانبی، مانند لجستیک و خدمات حمل‌ونقل، کمک می‌کند.

اهمیت منطقه‌ای

در حوزه آفریقای مرکزی، بندر ماتادی نقش کلیدی به‌عنوان نقطه ورودی دریایی ایفا می‌کند. این بندر همچنین رقیب مستقیم بنادر منطقه‌ای دیگر، مانند بندر پوانت‌نوآر در کنگو-برازاویل است.

اهمیت بین‌المللی

در سطح جهانی، بندر ماتادی یک مسیر استراتژیک برای شرکت‌های بین‌المللی است که به دنبال بهره‌برداری از منابع طبیعی فراوان جمهوری دموکراتیک کنگو هستند. موقعیت آن در سواحل اقیانوس اطلس امکان تبادلات با آمریکای شمالی و جنوبی، اروپا و آسیا را فراهم می‌کند و نقش آن را در زنجیره‌های تأمین جهانی تقویت می‌نماید.

حجم صادرات و واردات

این بندر سالانه حدود ۳ میلیون تن کالا جابه‌جا می‌کند که بخش قابل توجهی از آن به واردات محصولات صنعتی و صادرات مواد معدنی و چوب اختصاص دارد. صادرات کشاورزی محدود بوده و شامل قهوه، روغن نخل و کائوچو می‌باشد.

مشارکت در بودجه ملی جمهوری دموکراتیک کنگو

این بندر درآمدهای قابل توجهی را از طریق:

- **حقوق گمرکی:** که بر کالاهای وارداتی اعمال می‌شود.
- **مالیات‌های بندری:** که برای استفاده از زیرساخت‌ها دریافت می‌گردد.
- **فعالیت‌های لجستیکی:** شامل خدمات ذخیره‌سازی و حمل‌ونقل.

بر اساس برآوردهای اخیر، درآمدهای حاصل از بندر ماتادی حدود ۱۵ درصد از بودجه سالانه دولت را تشکیل می‌دهد که آن را به یک منبع اقتصادی اصلی تبدیل می‌کند. با پروژه‌های اخیر مدرن‌سازی و مشارکت‌های عمومی-خصوصی، بندر ماتادی در مسیر تبدیل شدن به یک هاب لجستیکی رقابتی منطقه‌ای قرار دارد. مدیریت مؤثر همراه با سرمایه‌گذاری‌های استراتژیک می‌تواند نقش این بندر را در توسعه اقتصادی کنگو و منطقه تقویت نماید.

برنامه های توسعه ای بندر ماتادی :

در ژوئن سال گذشته یک توافقنامه همکاری بین شرکت ماتادی کریدور ترمینال کانتینرها (MCTC) و دفتر ملی حمل و نقل (ONATRA) جمهوری دموکراتیک کنگو امضاء شد که هدف از آن مدرن‌سازی زیرساخت‌های بندری در جمهوری دموکراتیک کنگو می‌باشد. این پروژه که بر تحول بندر ماتادی تمرکز دارد، به دنبال تقویت ظرفیت لجستیکی و تحریک رشد اقتصادی در سطح محلی و ملی است.

شرایط و اهداف مشارکت

مدت و تأمین مالی: این مشارکت به مدت ۲۵ سال است و سرمایه‌گذاری اولیه‌ای بالغ بر ۳۰۰ میلیون دلار توسط MCTC برای مدرن‌سازی زیرساخت‌های بندری و تجهیز ترمینال ماتادی پیش‌بینی شده است.

مسئولیت‌ها:

- **MCTC:** مسئولیت ساخت و ساز، خرید تجهیزات مدرن و مدیریت عملیاتی را بر عهده دارد.
- **ONATRA:** نقش نظارتی دارد و انطباق با مقررات محلی را تضمین می‌کند.

اهداف اصلی:

- افزایش ظرفیت مدیریت کانتینرها.

- کاهش زمان انتظار برای تخلیه و حمل و نقل کالاها.
- تقویت امنیت و بهره‌وری عملیات بندری.

تأثیرات اقتصادی

ایجاد اشتغال: این پروژه تاکنون باعث ایجاد ۳۵۰۰ شغل مستقیم در مرحله ساخت و ساز شده و انتظار می‌رود حدود ۲۰۰۰ شغل اضافی برای عملیات دائمی ایجاد کند.

کاهش هزینه‌های واردات: این مشارکت با بهینه‌سازی زنجیره‌های تأمین، کارایی لجستیکی بهتری را فراهم می‌کند. هزینه‌های انبارداری، عوارض معطلی و تأخیرهای مربوط به پردازش کالاها بین ۲۰ تا ۳۰ درصد کاهش می‌یابد که به کاهش قیمت کالاهای وارداتی کمک می‌کند.

بهبود اقتصاد محلی:

- افزایش درآمد برای کارگران محلی.
- توسعه اقتصاد غیررسمی به دلیل افزایش فعالیت در مناطق بندری.
- تحریک سرمایه‌گذاری‌های جدید در بخش‌های مرتبط.

تأثیر بر هزینه زندگی: کاهش هزینه‌های لجستیکی منجر به کاهش قیمت کالاهای وارداتی، مانند مواد غذایی و کالاهای مصرفی می‌شود. این امر قدرت خرید خانوارها را بهبود می‌بخشد.

چالش‌ها و موانع

اختلافات اداری: مدیریت مشترک بین MCTC و ONATRA تنش‌هایی را ایجاد کرده است که موجب تأخیر در پیشرفت پروژه شده است.

مشکلات تأمین مالی: نوسانات اقتصادی و بی‌ثباتی سیاسی روند جمع‌آوری منابع مالی لازم را پیچیده کرده است.

زمینه ژئوپلیتیکی: تنش‌های منطقه‌ای و ناامنی در شرق جمهوری دموکراتیک کنگو به طور غیرمستقیم بر فضای کسب و کار تأثیر گذاشته است.

چشم‌اندازها:

- **مدرنیزاسیون کامل:** این پروژه می‌تواند بندر ماتادی را به عنوان یک مرکز منطقه‌ای مهم مطرح کند.
- **جذب سرمایه‌گذاری خارجی:** پروژه مدرنیزاسیون می‌تواند سرمایه‌گذاری‌های بیشتری را در زیرساخت‌ها و تجارت به همراه داشته باشد.
- **تقویت رقابت‌پذیری:** ظرفیت جمهوری دموکراتیک کنگو برای رقابت در بازار جهانی افزایش می‌یابد.

پیش‌بینی اقتصادی میان‌مدت:

- رشد تولید ناخالص داخلی بخشی: با عملیاتی شدن کامل، بندر مدرن شده ماتادی می‌تواند رشد ۵ تا ۷ درصدی را در بخش لجستیک و بندری جمهوری دموکراتیک کنگو به همراه داشته باشد.
- اثر چندبرابری بر اقتصاد محلی: کاهش هزینه‌های واردات و زمان حمل‌ونقل می‌تواند شرکت‌های بیشتری را به سرمایه‌گذاری در کنگو ترغیب کند و تنوع صنایع محلی را افزایش دهد و فرصت‌هایی را در بخش‌هایی مانند فرآوری مواد غذایی و تولیدات سبک ایجاد کند.

تأثیر منطقه‌ای:

- جایگاه استراتژیک: بندر مدرن شده می‌تواند با بنادر مجاور مانند پوانت‌نوآر در کنگو برازاویل رقابت کند و سهم بیشتری از تجارت منطقه‌ای را به خود اختصاص دهد. این امر رقابت‌پذیری کنگو را در بازار زیرمنطقه‌ای تقویت می‌کند.
- یکپارچگی اقتصادی: این پروژه می‌تواند با تسهیل تجارت درون منطقه‌ای، روابط با کشورهای عضو جامعه اقتصادی کشورهای آفریقایی مرکزی (CEEAC) را تقویت کند.

منابع

- <https://lecolibripresse.cd/un-partenariat-public-privé-renforce-le-terminal-a-containers-de-matadi/>
- <https://acp.cd/province/partenariat-au-port-de-matadi-une-partie-du-terminal-gerée-par-un-privé/>
- <https://infos27.cd/2024/11/30/matadi-laccord-onatra-mctc-ouvre-une-nouvelle-ère-pour-le-terminal-conteneur-tsm/>
- <https://laprosperiteonline.net/2024/07/12/banc-syndical-de-lex-onatra-et-mctc-signature-de-validation-du-proces-verbal-de-la-reunion-du-24-juin-2024-sous-la-vigilance-de-jean-pierre-bemba/>
- <https://lepoint.cd/modernisation-des-infrastructures-portuaires-en-rdc-doudou-fwamba-met-en-oeuvre-la-directive-presidentielle-pour-un-partenariat-onatra-mctc/>

تهیه: نمازی – کارشناس موقت

9 تیر 1404